

DENGE VE DENETLEME BÜLTENİ

TEMMUZ
AĞUSTOS
2022| SAYI.11

DENGE VE DENETLEME AĞI AYLIK BÜLTENİ

Editör'den;

Merhaba,

Yaz ayları siyasetin, bürokrasinin sakin dönemleridir. Gelin görün ki yaklaşan seçim ve seçimin ne zaman olacağına ilişkin tartışmalar, ekonominin gidişatı ve bu konuda atılan adımlar, tartışmalı yargı kararları, bir türlü dinmeyen diplomatik gelişmeler derken 2022 yazı pek de sakin geçmedi. Hal böyle olunca Denge ve Denetleme Bülteni'nin merceğine de pek çok gelişme yansdı.

Denge ve Denetleme Ağı'nın Anayasa, Yasama, Yürütme, Yargı, Yerel Yönetim, Medya, Sivil Toplum Reform grupları ile birlikte ve Toplumsal Cinsiyet Eylem Planımız çerçevesinde ayrı ayrı ele aldığımız güncel gelişmeleri denge ve denetleme ölçütleriyle değerlendirmeyi sürdürüyoruz.

CHP'nin sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla hazırladığı kanun teklifi, Danıştay'dan beklenen İstanbul Sözleşmesi kararı, iptal edilen KPSS, festival ve konserlerin iptalleriyle ilgili son durumlar, Ağustos'ta gündeme oturan şarkıcı Gülşen'in tutuklanması ve sonrası gelişmeler, Türkiye'nin dört bir yanından Ankara'ya gelen ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) önünde basın açıklaması yapmak isteyen özel sektör öğretmenlerine polis izin vermemesi üzerine yaşananlar ve tüm bu gelişmelere dair yapılan açıklamalarla karşınızdayız.

Sağlıklı işleyen bir denge denetleme sistemine bir adım daha yaklaşmak dileğiyle,

Keyifli okumalar...

CHP Meclis'i olağanüstü toplantıya çağırıldı

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla 16 maddelik bir kanun teklifi hazırlayan CHP, tatilde olan Meclis'i olağanüstü toplantıya çağırıldı. CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, "Tüm siyasi partiler, sağlıkta şiddet konusundaki görüşlerini, önerilerini dile getirsin" dedi ve ardından da hazırladıkları 16 maddelik kanun teklifinin görüşülmesini talep ettiklerini söyledi. CHP'nin çağrısı üzerine Anayasa'nın 93 ve Meclis İhtüzüğü'nün 7'nci maddeleri gereğince Meclis Başkanı Mustafa Şentop Meclis'i toplantıya çağırıldı ancak toplantı yeter sayısı sağlanamaması sebebiyle birleşim yapılamadı.

Danıştay'ın red kararı hukuki açıdan birçok sorun barındırmaktadır. Öncelikle, Danıştay kararının gerekçesi detaylı incelendiğinde Cumhurbaşkanı kararlarının ve kanun hükmünde kararnamelerinin denetimi açısından sorunludur. Daha da önemlisi karar Anayasadaki birçok maddeyle de çelişki içerisindedir. Örneğin Anayasada Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin temel hak ve özgürlüklere ilişkin olarak sınırlandırmakta ve insan haklarına ilişkin uluslararası antlaşmaların cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceğini belirtilmektedir. Ayrıca yasama ve yürütme erkleri arasındaki işlevsel ayrılık açısından da İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararı sorunludur.

Sağlıkta şiddet vakalarının özellikle son dönemde hızlı şekilde artması bu soruna çözüm bulunmasını gerekli kılmaktadır. Ana muhalefet partisinin bu toplumsal sorunun çözümüne ilişkin çağrısı Türkiye'de yaşanan yoğun siyasi kutuplaşma nedeniyle kabul görmemiştir ve AKP ve MHP milletvekillerinin katılım sağlamaması dolayısıyla toplantı yapılamamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi sağlıkta şiddet gibi yaşanan temel sorunlara siyasi partilerin ortak çözüm ürettiği temel mecra olmalıdır. Bunun olabilmesi için siyasi partiler arasında yaşanan kutuplaşmanın aşılması gerekmektedir.

Danıştay İstanbul Sözleşmesi kararının iptali talebini reddetti

Danıştay 10. Dairesi, İstanbul Sözleşmesi'nin feshine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının iptal istemini 2'ye karşı 3 oyla reddetti. Mahkeme, fesih kararının Anayasa'ya uygun olduğunu savundu. Danıştay'ın dosyaları reddetmesinin ardından atılacak adımların hazırlıkları da yapıldı. Davacılar bu kararı Danıştay Dava Daireleri Kurulu'na taşıyacak. İdari Dava Daireleri Kurulu, esasa ilişkin başvurulara da ret kararı verirse Anayasa Mahkemesi'ne 'Anayasa'ya aykırılık' gerekçesiyle başvuru süreci işletilecek. Buradan da red sonucu çıkarsa iç hukuk yolları tükenmiş olacak. Böylece süreç Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılacak bireysel başvurular ile devam edecek.

KPSS Sınavının İptali

31 Temmuz Pazar günü KPSS sınavının ardından bazı sınav sorularının Yediiklim Yayınevi yayınlarının soruları ile benzerliği olduğu iddia edildi. İddialar sonrası Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından Devlet Denetleme Kurulu'na (DDK) talimat verilmesinin ardından inceleme başlatıldı. İncelemeler sonucu Yediiklim Yayınevine yönelik Ankara Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlarla Mücadele Şubesi ekiplerince operasyon düzenlendi. 31 Temmuz Pazar günü yapılan KPSS GK-GY oturumları iptal edildi.

Sağlıklı işleyen bir denge ve denetleme sisteminde şeffaflık ve liyakat yaşamsal öneme sahip temel ilkelerdir. Türkiye'de son yıllarda kamu kurumlarında işe alım süreçleri bu temel ilkenin oldukça tartışmalı hale geldiği alanlar olmuştur. Özellikle liyakat ilkesinin yerine getirilmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan KPSS sınavı sürecinde yaşananlar bu temel ilke üzerinden değerlendirilmeli ve kamu kurumlarında liyakat yeniden sağlanmalıdır.

Festival ve Őenlik yasakları

Bu yıl 20'ncisi dűzenlenmesi planlanan Munzur Kűltűr ve Doęa Festivali, Tunceli Valilięinin sahne alacak grupları, festival yűrűyűŐnű yasaklaması gibi kararlarının ardından tertip komitesince iptal edildi. Munzur Kűltűr ve Doęa Festivali'nin ardından Zeytinli Rock Festivali ve MilyonFest Fethiye de valilik ve kaymakamlık kararlarıyla iptal edildi.

Birgűn Gazetesi son 4 ayda yasaklanan etkinlikleri Őu Őekilde sıraladı:

EskiŐehir'de dűzenlenmesi planlanan Anadolu Fest Niyazi Koyuncu'nun İstanbul konseri
Apolas Lermi'nin Denizli ve İstanbul konserleri
BaŐkent Kűltűr Yolu Festivali'nde sahne alacak olan Ara Malikian'ın konseri
BaŐkent Kűltűr Yolu Festivali'nde sahne alacak Gűney Koreli Műzisyen Mirae'nin konseri
Zonguldak'taki Kozlu Műzik Festivali
Dersim'deki Munzur Kűltűr ve Doęa Festivali
Kazdaęı'nda dűzenlenecek olan Kazdaęı Ekoloji Festivali
ODTŲ Uluslararası Bahar Őenlięi
Aynur Doęan'ın Kocaeli ve Bursa konserleri
GűkŐeada'da yapılması planlanan Meryem Ana Panayırı
MuŐ'ta Metin & Kemal Kahraman konseri
2005'ten bu yana yapılan Zeytinli Rock Festivali

Tűrkiye'de son dűnemde sıkŐa gűndeme gelen ve belediye ve valilikler tarafından alınan konser ve festival yasak kararlarının gerekŐeleri incelendięinde somut bir gerekŐeyle karŐılaŐılamamaktadır. İptal edilen konser 'deęer yargıları' gibi oldukŐa subjektif gerekŐelerle iptal edilen konserler ve festivaller Anayasanın 64. Maddesiyle de ŐeliŐmektedir. Bu Őekilde iptal edilen konserler ve festivaller iptallerin siyasi olarak alınan kararlar olduęu izlenimini kuvvetlendirmekte ve toplumdaki kutuplaŐmayı ve űtekileŐtirmeyi de arttırmaktadır.

Őarkıcı GűlŐen'in tutukluluk ve ardından gelen ev hapsi kararı

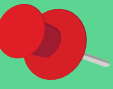
Őarkıcı GűlŐen, konserinde imam hatip liselilere yűnelik sűzlerinden dolayı "halkı kin ve dűŐmanlıęa tahrik veya aŐaęılama" suŐundan hakkında baŐlatılan soruŐturma kapsamında tutuklandıktan sonra "konutu terk etmeme" Őartıyla tahliye edildi.

Gűzaltına alma ve tutuklama adil bir yargılanma iŐin gerekli ve zorunlu olduęu hallerde uygulanan tedbirlerdir. GűlŐenin tepki toplayan ve kendisinin de űzűr diledięi konuŐması incelendięinde konuŐmanın belli bir kitleye yűnelik olmadıęı, bir kiŐiye yűnelik yapıldıęı ve 'aŐık ve yakın bir tehlike' varlıęı da oluŐturmayan bir konuŐma olduęu aŐıktır. Sosyal medyada yayılan video gerekŐesiyle baŐvurulan tutuklama tedbiri temel hak ve űzgűrlűklerin baŐında gelen ifade űzgűrlűęűnűn ihlali nitelięindedir. Bu tip kanuna aykırı tutuklama ve gűzaltı tedbirleri alınan kararların hukuki deęil siyasi saikli kararlar olduęu izlenimini kuvvetlendirmekte ve vatandaŐların yargı kurumlarına olan gűvenlerini de olumsuz etkilemektedir.

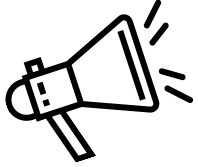

Polis, bakanlığa yürümek isteyen özel sektör öğretmenlerine müdahale etti

Türkiye'nin dört bir yanından Ankara'ya gelen ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) önünde basın açıklaması yapmak isteyen özel sektör öğretmenlerine polis izin vermedi. Polis, izin verilmeyen basın açıklamasını Olgunlar Sokak'taki Madenci Anıtı'nın önünde yapma kararı alan öğretmenlere biber gazıyla müdahale etti. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Başkanı Eren Edebali, 9 öğretmenin gözaltına alındığını söyledi.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü temel bir demokratik haktır. Bakanlık önünde basın açıklaması yapmak isteyen öğretmenlere yönelik müdahale ve gözaltı tedbirleri bu temel demokratik hakkın ihlali niteliğindedir. Bununla beraber yapılmak istenen basın açıklamasına yönelik biber gazlı müdahale ve gözaltı uygulamaları orantısız ve kişi temel hak ve özgürlüklerini engelleyici uygulamalardır. Türkiye'de son dönemde toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına yönelik kısıtlamalar demokrasi açısından oldukça sorunludur. Vatandaşların ve çeşitli meslek gruplarının iktidarı ve bazı uygulamaları protesto hakları temel bir demokratik haktır.

Dedi ki;

CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba

"Bir belediye başkanının Ağrı ilinde sorunlu olduğu insanlara silah göstermesi, Türkiye'nin nasıl yönetildiğini gösteriyor... Devletin bu çetelerden, mafya bozuntularından, meczuplardan bir an önce kurtulması lazım. Bir belediye başkanı bunu yapıyorsa, İçişleri Bakanı görevini yapmıyorsa, eyvah eyvah Türkiye bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır"

AK Parti Grup Başkanvekili Mahir Ünal

"CHP'nin Meclis'i olağanüstü toplantıya çağrısı nezaketsizliktir. Bu çağrı hiçbir partiyle istişare edilmeden yapılmıştır."

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan Güllü

"İstanbul Sözleşmesinin feshine ilişkin kararın çok açık bir şekilde Anayasa'ya aykırı. Taraflı, erkek yargının bir örneğini daha yaşıyoruz."

BM Kadına ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddet, Nedenleri ve Sonuçları Özel Raportörü Reem Alsalem

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini sözleşmeden çekilme kararını yeniden değerlendirmeye ve sözleşmeyi tanıyan ülkeler arasına tekrar katılmaya teşvik ediyorum."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan

"FETÖ'cü grup mu desek; 6'lı masa mı desek; bir de masanın altı var, yedi... Şimdi dikkat ederseniz, aynı anda hepsi adeta aynı cümlelerle, aynı kelimelerle bunu tanımlamaya çalıştılar.... Biz durumu gördük. Durumu gördükten sonra, ben ÖSYM Başkanı olan arkadaşımızı da bir zan altında bırakmak istemem ama soruşturmaların hayırlı bir netice vermesi noktasından hareketle kendisini görevden almak suretiyle oraya hemen, 24 saati bulmadan bir arkadaşımızın atamasını yaptık."

Tunceli Belediye Başkanı Fatih Mehmet Maçoğlu

"22 yıla yakındır bütün pansiyonlar, yürüyüşler stadyumlar açık iken kapatılması aslında festivalin yasaklanması anlamına gelmektedir. Bunun bir yasaklama olarak görülmesi gerekmektedir."

Müzik Meslek Birlikleri (MSG, MESAM, MÜ-YAP, Muyorbir)

"Unutmayalım ki devletimizin Anayasamızca tanımlanan görevleri arasında 'sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korumak' da var. Son olarak bu bağlamda Zeytinli Rock Festivali'nin kaymakamlık tarafından yasaklanması da derin bir mağduriyete yol açmıştır... Sizi, festivalde sahne alacak binlerce müzik emekçisini ve ailelerini, konserlerden evine ekmek götüren sektör bileşenlerini, festivali dört gözle bekleyen yüz binlerce müzikseveri düşünerek kararınızı gözden geçirmeye davet ediyoruz"

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan

"Gülşen'in sözleri inciticiydi, kendisi de kabul etti. Hiçbir hakaret tasvip edilemez. Ama bunun karşılığı tutuklama olmamalıydı. Özür dileyen birine ceza sopesıyla çullanan zihniyet ne adalet ne de merhamet sahibidir. Tutuklu yargılama istisna olmalıdır."

Ak Parti Sözcüsü Ömer Çelik

"Nefret üretmek bir sanat dalı değildir. Nefret yaymak bir sanatçı faaliyeti değildir. Toplumun belirli bir kesimini "sapıklık" iddiası ile hedef almak ve Türkiye'yi ayrıştırmaya çalışmak nefret suçudur ve insanlık ayıbıdır."

DENGEVE
DENETLEME AĞI
DENGEDENETLEME.ORG